

NOTITIE

Gemeente de Ronde Venen
Afdeling Ruimte - Team Beleid
Postbus 250
3640 AG Mijdrecht

DATUM: 22 januari 2018
ONS KENMERK: 16-599/18.00548/PauBo
UW KENMERK: email dd 02-08-2016
AUTEUR: GFJ Smit, D. De Vos, P.H.N. Boddeke
PROJECTLEIDER: GFJ Smit
STATUS: definitief, vervangt notitie met kenmerk: 16-599/16.06516/GerSm
CONTROLE: M.M. Visser

Notitie quick scan beschermde soorten Stationslocatie Mijdrecht

Gemeente de Ronde Venen is voornemens om op de voormalige stationslocatie te Mijdrecht maximaal 80 woningen te realiseren. Bureau Waardenburg heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek (d.d. 8 augustus 2016) en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming. Het doel is te bepalen of de Wet natuurbescherming de uitvoering van het bestemmingsplan Stationslocatie Mijdrecht in de weg staat.

Conclusie

Het oude stationsgebouw is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen en nestplaats voor huismus en gierzwaluw. Nader onderzoek kan uitsluitsel geven over de daadwerkelijke betekenis van het plangebied voor deze soorten. Op basis daarvan kan indien nodig ontheffing worden aangevraagd.

Het plangebied heeft betekenis voor enkele algemeen voorkomende amfibieën en beschermde soorten zoogdieren waaronder marterachtigen als wezel, hermelijn en bunzing. Voor deze soorten geldt in de Provincie Utrecht vrijstelling voor overtreding van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Vanuit de zorgplicht worden wel enkele aanbevelingen gedaan.

Realisatie van 80 woningen in het plangebied heeft geen gevolgen voor de stikstof depositie in omliggende Natura 2000-gebieden.

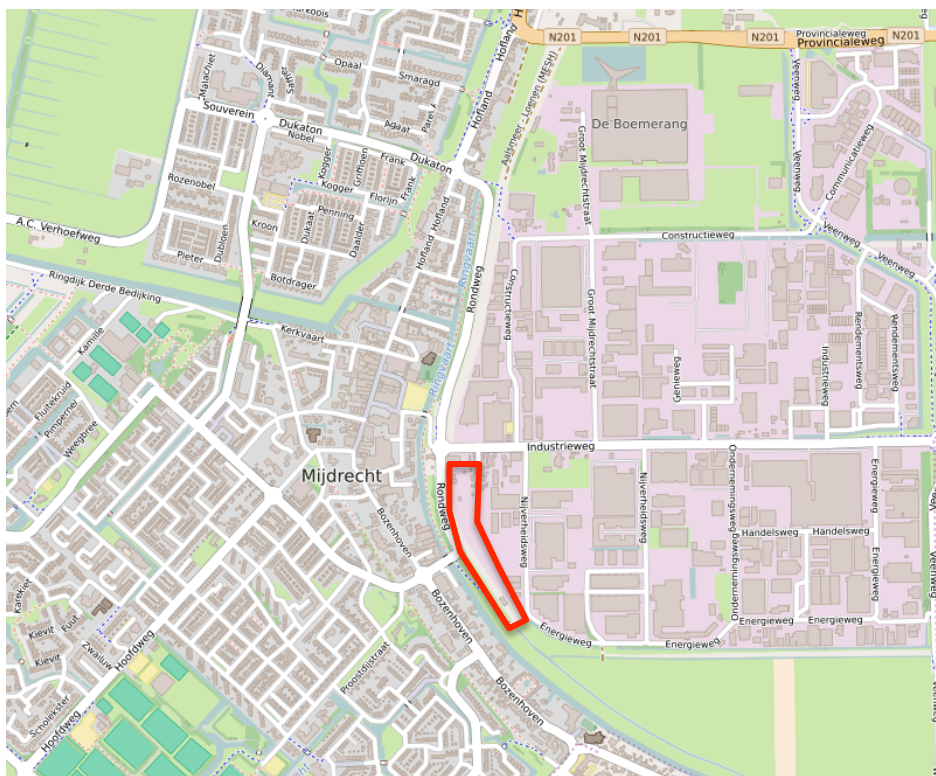
Indien uit nader onderzoek blijkt dat een ontheffing Wet natuurbescherming nodig is, kan deze worden aangevraagd op basis van maatregelen om schade aan verblijfplaatsen van beschermde soorten te beperken. Tevens is voor uitvoering van het werk een in de wet genoemd belang noodzakelijk. Indien hieraan kan worden voldaan staat de Wet natuurbescherming uitvoering van het bestemmingsplan niet in de weg.

Toelichting

Plangebied en werkzaamheden

De Stationslocatie betreft het voormalige emplacement van een in 1990 opgeheven goederenspoorlijn in het centrum van Mijdrecht. Het terrein van 2,4 ha. is enige jaren geleden gesaneerd en deels omgeven door sloten. Het ligt ingesloten tussen de Industriebweg in het noorden, de Rondweg in het westen en Bedrijventerrein Mijdrecht in het oosten (figuur 1). Het bestaat uit een braakliggend terrein met daarop een woning (foto 1) en twee oude opstallen. In de zuidelijke smalle strook is beplanting aangebracht rond een tijdelijk aanwezige (nu opgeheven) autosloperij (informatie gemeente).

De aangebrachte en spontaan opgekomen beplanting wordt geheel verwijderd. De bijgebouwen, schuren worden eveneens verwijderd, de woning blijft behouden. In het noordelijk deel ligt aan de oostzijde een watergang (op de kaart niet te zien). Deze wordt gedempt en gecompenseerd binnen het plangebied. In het plangebied worden maximaal 80 woningen gerealiseerd. Hiervoor zal een wijziging van het bestemmingsplan nodig zijn. Momenteel geldt er ter plaatse van de projectlocatie geen bestemmingsplan en wordt er bij de aanvraag van een omgevingsvergunning getoetst aan de gemeentelijke bouwverordening.¹

Figuur 1 Ligging plangebied (rood omkaderd) stationslocatie te Mijdrecht (ondergrond: Data by OpenStreetMap.org contributors under CC BY-SA 2.0 license).

¹ Momenteel geldt er ter plaatse van de projectlocatie geen bestemmingsplan. Tot 1 juli 2013 waren de gronden gelegen binnen het plangebied van het "Uitbreidingsplan in hoofdzaak, 4e Partiële Herziening". In dit plan waren de gronden aangewezen voor 'Spoordoeleinden met bijbehorende bebouwing', en deels voor 'Handel en nijverheid en de daarbij behorende wegen en spoorbaan'. Per 1 juli 2013 is deze bestemming, ingevolge artikel 9.3.2. van de Invoeringswet Wro (IWro), van rechtswege komen te vervallen. Dit betekent dat er bij de aanvraag om omgevingsvergunning wordt getoetst aan de gemeentelijke bouwverordening: "Bouwverordening De Ronde Venen 2011".

Methodiek²

Het plangebied is op 08-08-2016 bezocht. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Op basis van terreinkenmerken en expert judgement is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten. Aanvullend op het terreinbezoek is de Nationale Databank Flora en fauna (NDF³) geraadpleegd. De sloten zijn steekproefsgewijs bemonsterd met een schepnet.

Foto 1 Te behouden gebouw van het voormalige stationsemplement.

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Een groot gedeelte van het plangebied was recent geklepeld, dit kan invloed hebben op de aanwezigheid van flora en fauna. Bij de beoordeling van de functie is hier rekening mee gehouden.

Planten

In de omgeving zijn zwanenbloem, gewone dotterbloem, daslook en zomerklokje aangetroffen (NDF, 2016). Deze soorten waren onder de Flora en faunawet beschermd, maar niet meer onder de Wet natuurbescherming. Ze zijn tijdens het veldbezoek niet op het terrein zelf aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn alleen algemeen voorkomende plantensoorten, zoals grote brandnetel, riet, leverkruid en braam aangetroffen. Het geklepelde terrein was kruidenrijk grasland, maar het bevat geen geschikte groeiplaatsen van de hiervoor genoemde beschermde soorten. Het voorkomen van (strikt) beschermde plantsoorten is uitgesloten.

³ Nationale Database Flora en Fauna geraadpleegd dd. 02-08-2016

Met ingang van 1 januari 2017 valt een groot aantal plantensoorten onder het 'Beschermingsregime andere soorten' van de Wet natuurbescherming. Dit betreft zonder uitzondering zeldzame soorten met een beperkte tot zeer beperkte verspreiding. Geen van deze soorten is recent uit de omgeving van Mijdrecht bekend.

Ongewervelden

Uit Mijdrecht en omgeving zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden (NDFP, 2016). Het plangebied bevat geen biotoop dat kenmerkend is voor beschermde ongewervelden en heeft dan ook geen functie voor deze soorten.

Vissen

Uit Mijdrecht en omgeving zijn waarnemingen van de strikt beschermde kleine modderkruiper bekend (NDFP, 2016). De kleine modderkruiper is ook tijdens het veldbezoek aangetroffen in de oostelijke sloot onder de stuw (foto 3). In de andere sloten is deze soort niet aangetroffen. Beschermde vissen zijn niet aangetroffen. Wel zijn enkele algemene vissoorten aangetroffen zoals baars en stekelbaars. De kleine modderkruiper was beschermd onder de Flora- en faunawet maar valt niet onder de beschermingsregimes voor soorten van de Wet natuurbescherming. De watergangen langs het westelijk deel en zuidoostelijk van plangebied hebben een dikke modderlaag en bevatten weinig water. Ze zijn weinig geschikt voor vissen, deze zijn hier ook niet aangetroffen.

Foto 2 Rietland en gemaaid terrein op het voormalige stationsemplacement.

Amfibieën

Uit Mijdrecht en omgeving zijn waarnemingen van, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en rugstreeppad bekend (NDFP, 2016). Tijdens

het veldbezoek zijn de larven en juvenielen van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander aangetroffen in de westelijke en oostelijke sloot. Het plangebied heeft voor deze soorten een functie als voortplantingsplaats en de oevers, ruige begroeiing en beplanting zijn tevens geschikt als landhabitat. Vanaf 1 januari 2017 vallen deze soorten onder het 'Beschermingsregime andere soorten' van de Wet natuurbescherming. Deze soorten amfibieën vallen de vrijstellingsregeling zoals die door de provincie is overgenomen uit de Flora- en faunawet.

Waarnemingen van rugstreeppad zijn bekend van het noorden en westen van de bebouwing van Mijdrecht. Recente waarnemingen (uit 2016, data NDFF) zijn onder andere bekend van een locatie direct ten noorden van de Mijdrechtse Zuwe op ruim een kilometer afstand. Een dergelijke afstand is voor rugstreeppadden goed overbrugbaar en ook al zijn er geen waarnemingen bekend van het aanliggende industriegebied, dieren kunnen hier wel rondzwerven. De watergangen langs het plangebied hebben een dikke modderlaag of een dichte oeverbegroeiing. Ze zijn niet geschikt als voortplantingswater voor rugstreeppadden. Het plangebied heeft in de huidige situatie geen functie voor de strikt beschermde rugstreeppad.

Foto 3 Sloot met stuw, vindplaats kleine modderkruiper.

Grondgebonden zoogdieren

Het NDFF geeft aan dat de volgende soorten in de omgeving zijn waargenomen: bunzing, egel, haas, hermelijn, konijn, vos en verschillende soorten (spits)muizen. Het betreft soorten van het 'Beschermingsregime andere soorten' van de Wet natuurbescherming vallen. Voor de genoemde soorten geldt een vrijstelling bij werkzaamheden in het kader

van ruimtelijke ontwikkeling. Er staat een uitgebrande wooncaravan tussen een bramenruigte. Hier kunnen individuen van kleine marterachtigen, egel en/of (spits)muizen verblijfplaatsen hebben. Door de bramen kon de caravan niet worden onderzocht. Het voorkomen van vaste verblijfplaatsen van strikter beschermde *Soorten van de Habitatrichtlijn* is uitgesloten. Deze zijn niet uit de omgeving bekend en geschikt biotoop ontbreekt.

Vleermuizen

Uit Mijdrecht en omgeving zijn waarnemingen bekend van meervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis (NDFF 2016). Er zijn geen bomen met holten aangetroffen. De bijgebouwen zijn ongeschikt, vanwege het ontbreken van schuilmogelijkheden zoals dubbele wanden, dekplaten etc. De woning (foto 1) kon niet helemaal worden onderzocht. Bij de woning (oude stationsgebouw) werden bij de inspectie van buitenaf geen geschikte invliegopeningen aangetroffen. Deze kunnen echter over het hoofd zijn gezien en een functie als verblijfplaats kan dan ook niet worden uitgesloten.

Het plangebied heeft in potentie wel functie als foerageergebied door de afwisseling van open water, struweel, open plekken en bomen.

Vogels (inclusief soorten met jaarrond beschermde nesten⁴)

Er zijn geen vogels met jaarrond beschermde nestplaats aangetroffen in de opstallen en bomen, evenmin zijn sporen of oude nesten vastgesteld. De aanwezigheid van (de jaarrond beschermde) nestplaatsen van gierzwaluw en huismus onder dakpannen van het stationsgebouw kan niet worden uitgesloten, de daken zijn geschikt voor nestplaatsen van deze twee soorten.

In het plangebied zijn verder algemene vogels aangetroffen van stedelijk gebied. Het plangebied heeft voor enkele van deze soorten een functie als broedplaats, zo zijn er onder andere jonge merels in het plangebied gezien.

Effecten van het plan en te treffen soortgerichte maatregelen

Concluderend kan gesteld worden dat het plangebied betekenis heeft voor kleine modderkruiper, amfibieën, algemene broedvogels en kleine zoogdieren, waaronder mogelijk kleine marterachtigen. De woning kan een functie hebben als verblijfplaats voor vleermuizen, huismus en gierzwaluw.

Het dempen van de watergang leidt tot aantasting van verblijfplaatsen van kleine modderkruiper en algemene soorten amfibieën. Doordat het water elders in het gebied zal worden gecompenseerd kan het aanbod aan voortplantingswater voor kleine modderkruiper en amfibieën in principe behouden blijven als de watergang van een natuurlijke oeverbegroeiing wordt voorzien. Het rooien van beplanting en bebouwen van het terrein kan leiden tot verlies van verblijfplaatsen en leefgebied van kleine zoogdieren en kleine marterachtigen.

⁴ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

Met het slopen van de bijgebouwen en verwijderen van beplanting zal rekening moeten worden gehouden met broedvogels. Indien deze werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd zijn negatieve effecten op broedende vogels uitgesloten.

Indien werkzaamheden aan de woning worden voorzien, zal rekening moeten worden gehouden met vleermuizen, gierzwaluw en huismus. In geval van sloop, verbouwing of renovatie van de woning zijn effecten op vleermuizen niet op voorhand uit te sluiten en zal nader onderzoek naar daadwerkelijk gebruik nodig zijn.

Bij bouwwerkzaamheden kunnen tijdelijke waterplassen ontstaan; er is braakliggende grond aanwezig, het terrein wordt kaal gehouden en er is vaak een gronddepot aanwezig. Het is niet uitgesloten dat in de omgeving rondzwervende rugstreeppadden van deze voor hen geschikte situatie profiteren. Tijdelijke plassen (ook bij insporing door zwaar materieel) kunnen gebruikt worden als voortplantingswater en gronddepots als foerageergebied (voor juveniele dieren) en verblijfplaats. Aantasting van dergelijke plekken door werkzaamheden betekent een overtreding van natuurwetgeving (Wnb). Dit kan worden voorkomen door het plaatsen van amfibie-schermen bij het werkterrein en ervoor te zorgen dat er geen plasvorming plaatsvindt.

Wet natuurbescherming per 1-1-2017

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht, deze wet vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Het beschermingsregime voor vogels en habitatrichtlijnsoorten zoals vleermuizen verandert niet. Onder de Wet natuurbescherming is het beschermingsregime voor kleine modderkruiper echter niet meer van kracht. De Provincie Utrecht heeft de onder de Flora- en faunawet geldende vrijstellingsregeling voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën overgenomen.

Effecten op Natura 2000-gebieden

De Stationslocatie ligt op circa 4 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck en circa 5,5 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied Botshol. De locatie maakt deel uit van de bebouwing van Mijdrecht. Het gebied tussen de bouwlocatie en de Nieuwkoopse Plassen & De Haeck bestaat uit open poldergebied, met daarin de Kromme Mijdrecht en de bebouwing van Noordse Buurt langs het Natura 2000-gebied. Het gebied tussen de bouwlocatie en Botshol bestaat uit de bebouwing van Mijdrecht en open poldergebied.

Verstoring

Op grond van de afstand, de ligging ten opzichte van bestaande bebouwing en ten opzichte van polders met een eigen waterhuishouding, zijn versturende effecten op Natura 2000-gebieden in de omgeving van Mijdrecht op voorhand uit te sluiten. De invloedssfeer van de toekomstige Stationslocatie zal geheel opgaan in de huidige invloedssfeer van Mijdrecht.

Verontreiniging

Realisatie van 80 woningen zal plaatselijk bijdragen aan de emissie van stikstofverbindingen (NO_x, NH₃). Een project van een dergelijke omvang kan leiden tot

een verhoogde stikstofdepositie meetbaar over een afstand van honderden meters. Een reële bijdrage aan de depositie op de op meer dan 4 kilometer gelegen habitats in Natura 2000-gebieden in de omgeving is op voorhand uitgesloten. Een berekening in Aerius geeft als resultaat “*Er zijn geen natuurgebieden met rekenresultaten die hoger dan de drempelwaarde zijn.*”⁵ De berekende additionele depositie voor Natura 2000-gebieden is nul.

Conclusie Bestemmingsplan

Bij het uitvoeren van het bestemmingsplan Stationsgebied Mijdrecht zal rekening moeten worden gehouden met het huidige voorkomen van algemeen voorkomende beschermde soorten kleine zoogdieren, marterachtigen en amfibieën. Voor werkzaamheden aan het gebouw zal rekening moeten worden gehouden met mogelijk aanwezige vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing nodig is en zo ja, of deze ontheffing kan worden verleend, komen in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de natuurwetgeving.⁶ Dat zal hier aan de orde zijn als er voor de uitvoering van het plan concreet ontheffing wordt aangevraagd. Dat doet er niet aan af dat in redelijkheid verwacht kan worden dat de natuurwetgeving de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan Stationsgebied Mijdrecht niet in de weg staat. Dit om de volgende redenen:

- Effecten op Natura 2000-gebieden zijn op voorhand uit te sluiten.
- Voor de algemeen voorkomende soorten zoogdieren en amfibieën waarvoor het plangebied een functie heeft en die mogelijk als gevolg van het plan nadelige effecten ondervinden, geldt een vrijstelling onder de Wet natuurbescherming bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

Indien sloop, verbouwing of renovatie van de woning aan de orde is en uit nader onderzoek blijkt dat de woning daadwerkelijk gebruik wordt door huismus, gierzwaluw of vleermuizen, zal beoordeeld moeten worden of de functie van verblijfplaats behouden kan blijven. Indien de functie verdwijnt of wordt aangetast kan alleen ontheffing worden verkregen op grond van een in de wet genoemd belang. Met ingang van 1 januari 2017 is hiervoor artikel 3.3 uit de Wet natuurbescherming van toepassing, bij overtreding t.a.v. vleermuizen is ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geen geldig belang.

Voor de overige soorten wordt het volgende aanbevolen:

-Rooi beplanting buiten het broedseizoen en wees bij de kap alert op eventueel overwinterende egels. Deze kunnen opgepakt worden en overgeplaatst worden naar dichte beplanting in de omgeving.

-Voorkom dat vis en amfibieën bij eventuele demping van de sloot sterven door de demping vanaf een doodlopend stuk te beginnen en geleidelijk naar resterend water toe te werken.

⁵ Er is als *worst case scenario* met de hoogste emissie kentallen gerekend met 80 ‘vrijstaande woningen’. De werkelijke bijdrage zal lager zijn dan de berekende waarde doordat de plannen ook uitgaan van geschakelde woningen, tussenwoningen etc.

⁶ Gebaseerd op diverse uitspraken van RvS, waaronder zaaknr. 201308884/1/R6

-Loop eventueel schoonsel en bagger langs op dieren en zet ze over naar een watergang in de omgeving.

-Voer de demping niet uit bij ijsgang of luchttemperaturen onder 0 graden, om bevrozing van waterdieren te voorkomen.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met G.F.J. Smit.

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente De Ronde Venen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2008.

Bureau Waardenburg bv

Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10
info@buwa.nl www.buwa.nl